

Αθήνα, 06.10.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Θέμα: Το Υπουργείο Παιδείας σε ρόλο μεσάζοντα για το Ισραήλ: πιέσεις στα ελληνικά ΑΕΙ για ακαδημαϊκές και ερευνητικές συνεργασίες

Σύμφωνα με δημοσίευμα της «Εφημερίδας των Συντακτών» στις 30 Σεπτεμβρίου 2026, το Υπουργείο Παιδείας, με επιστολή της 28ης Σεπτεμβρίου προς τις διοικήσεις των ελληνικών ΑΕΙ, τα καλεί να αναπτύξουν ακαδημαϊκές και ερευνητικές συνεργασίες με αντίστοιχα ισραηλινά ιδρύματα. Πρόκειται για χρηματοδοτική πρωτοβουλία του ισραηλινού Υπουργείου Περιφερειακής Συνεργασίας, συνολικού προϋπολογισμού περίπου δύο εκατομμυρίων ευρώ. Για να δικαιολογήσει την παρέμβασή του, το ΥΠΑΙΘΑ επικαλείται τη «στρατηγική προτεραιότητα του ισραηλινού Υπουργείου», καθώς και, με αναφορά σε έγγραφο της ελληνικής πρεσβείας στο Ισραήλ, τον «στρατηγικό χαρακτήρα των διακρατικών μας σχέσεων».

Η κίνηση αυτή συνιστά πολιτική πρόκληση, ενώ το Ισραήλ συνεχίζει τη γενοκτονική πολιτική του στη Γάζα και την αρπαγή παλαιστινιακής γης μέσω της επέκτασης των παράνομων εποικισμών. Η διεθνής καταδίκη εκφράζεται ακόμη και με την αποχώρηση αντιπροσωπειών δεκάδων χωρών από την ομιλία Νετανιάχου στον ΟΗΕ στις 24 Σεπτεμβρίου, ενώ η ελληνική αντιπροσωπεία παρέμεινε στην αίθουσα. Χώρες όπως η Ισπανία, η Ιρλανδία και η Σλοβενία διεκδικούν την αναστολή της Συμφωνίας Σύνδεσης ΕΕ–Ισραήλ, ενώ το ισπανικό εμπάργκο όπλων και οι κοινές πρωτοβουλίες ευρωπαϊκών και άλλων χωρών κατά των εποικισμών δείχνουν ότι υπάρχουν συγκεκριμένες δυνατότητες άσκησης πίεσης. Σε αυτό το πλαίσιο, η ελληνική κυβέρνηση επιλέγει να εμβαθύνει τη συνεργασία με το ισραηλινό κράτος και, μέσω του Υπουργείου Παιδείας, να την επεκτείνει στην επιστήμη και την έρευνα, και καλεί τα δημόσια πανεπιστήμια να ακολουθήσουν.

Το Υπουργείο Παιδείας μπορεί να αγνοεί τις ανάγκες των υποχρηματοδοτούμενων και υποστελεχωμένων ελληνικών πανεπιστημίων. Μπορεί να κοροϊδεύει τους ερευνητές με προγράμματα που εξαγγέλλει και στη συνέχεια ματαιώνει, με πρόσφατο παράδειγμα το φιάσκο του «Trust Your Stars», όπου, μετά την υποβολή 1.241 αιτήσεων χρηματοδότησης, το ίδιο το ΥΠΑΙΘΑ επιβεβαίωσε, στις 6 Μαΐου 2026, την απένταξη του έργου από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αυτή είναι η «εμπιστοσύνη» του Υπουργείου στους ερευνητές της χώρας. Όταν όμως πρόκειται

για τις στρατηγικές προτεραιότητες του Ισραήλ, η προθυμία του είναι δεδομένη και το ίδιο αναλαμβάνει τον ρόλο του πιο πρόθυμου μεσάζοντα.

Τα δημόσια πανεπιστήμια δεν είναι παραρτήματα της κυβερνητικής εξωτερικής πολιτικής ούτε εργαλεία πολιτικού εξωραϊσμού της κυβέρνησης Νετανιάχου και συγκάλυψης των εγκλημάτων κατά του παλαιστινιακού λαού. Το αυτοδιοίκητό τους είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο και δεν εξαρτάται από την έγκριση του Υπουργείου. Αποφασίζουν τα ίδια για τις συνεργασίες τους, με επιστημονικά κριτήρια και σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, χωρίς κυβερνητικές υποδείξεις και πιέσεις.

Κατόπιν αυτών, ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1. Γιατί το ΥΠΑΙΘΑ προωθεί τις στρατηγικές προτεραιότητες του ισραηλινού Υπουργείου στα ελληνικά ΑΕΙ; Θα ανακαλέσει τη συγκεκριμένη πρόσκληση ή επιμένει να εμπλέκει τα δημόσια πανεπιστήμια στην πολιτική στήριξη της κυβέρνησης Νετανιάχου;
2. Δεσμεύεται ότι κάθε ίδρυμα μπορεί να απορρίψει τη συνεργασία χωρίς καμία δυσμενή συνέπεια στη χρηματοδότηση και στην αξιολόγησή του;
3. Ποιες συγκεκριμένες εγγυήσεις προβλέπονται και ποιος ελέγχει ότι η παραγόμενη γνώση δεν θα χρησιμοποιηθεί σε επιχειρήσεις καταστολής, παράνομης επιτήρησης ή στρατιωτικής βίας κατά αμάχων;
4. Πότε και με ποια συγκεκριμένα μέτρα θα στηρίξει τη δημόσια πανεπιστημιακή έρευνα και τους ερευνητές στην Ελλάδα; Αποτελούν προτεραιότητα του Υπουργείου οι ανάγκες των ελληνικών πανεπιστημίων και της κοινωνίας ή η διαμεσολάβηση για λογαριασμό του κράτους του Ισραήλ;

Οι ερωτώντες βουλευτές
Αθανάσιος (Νάσος) Ηλιόπουλος
Χουσεΐν Ζεϊμπέκ
Δημήτριος Τζανακόπουλος
Μερόπη Τζούφη
Θεανώ Φωτίου
Αλέξανδρος (Αλέξης) Χαρίσης